

BCU Cluj Central University Library Cluj

1934. XII. 1. : XXIII. évf. 34. sz. : 20 lei

TARTALOM:

gindult a harc... — Márcos Mihály dr. távozásával é-
sény veszteség éri Áradváros vezérkarát. — A Re-
si művek, szagtalosított eljárással, saját céljaira
számlán a munkabérekből levont betegsegélyző ille-
ket. — Az Erdélyi Élet karácsonyi száma. — Az
ország irja: A budapesti revizionisták, akiket egy
gyar vészrezt ki. — Pacurarii Brutus, iparkamara
tkár intervenciójára megszűnt Áradon a svagora-
ny. — Kleptomániás verők ellen harcolnak a ke-
kedők. — Palesztinát a zsidók csak pénzért vásá-
nadják meg az araboktól. — Megkezdődött a ma-
detektívek újsi hadgyakorlata. — Kétes mulatók...
Árad híres ipari életében hátul dőög a pékipar. Sib.

I. Schutz

posztóáru-
nagykeres-
kedés.

ARAD,

Bulev. Regina Maria

A kitartó és következetes játékos bizton számíthat arra, hogy nyer!

Az osztálysorsjáték II. III. IV. osztályán még 261,274.000.— lei kerül kisorsolásra.

**Ujítsa meg sorsjegyét!
vegyen sorsjegyet!**

Legközelebbi huzás:

1934 december 15

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Főclárusít s egész Erdély területére
K Ö Z P O N T**

Banca Ilescu S. A. Cluj

Aradi fiók: Strada Brătianu 13. — Diszkrét kiszolgálás.

Hol fordíttassa okmányait?

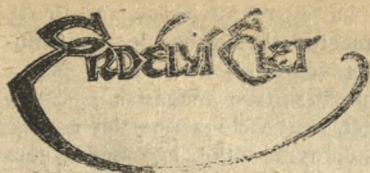
Mitra I. Sándor-nál,

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos fordító. — Fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája, információs iroda

Bejegyzett cég. Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal cégek részére jutányos díjazás mellett. — Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

Hivatalos órák: d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

XXIII. ÉVF. 34. SZ.
1934 DEC. 1.

FŐSZERKESZTŐ:
GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brașov, Satu-Mare, Tg-Mureș

Mindult a harc

a karácsonyi vevőkért

Messze van tényleg karácsony, de hatalmas lépésekkel közelegi észre sehu vesszük és már ránk is köszönt. Eppen ezért, kedves olvasónk, az Ön propagandájának indulásra készen kell állnia. Értsük meg egymást: teljesen fel kell készülnie, ami semmiképpen sem jelenti azt, hogy Ön ráér még két hétig várni és csak akkor ül neki, hogy néhány óra alatt nagy fejtörés, spekulálás árán üsse össze mindazt, amit a sikeres karácsonyi üzletmenet érdekében, a fokozott forgalom, a jó karácsonyi vásár elérésére tenni akar. Az Ön reklámterve most már teljes gőzzel indul.

Ha Ön addig vár, amíg az első ajándékot vásárló vevő megjelenik üzletében, akkor már mindentől elkésett, mert akkor már nem lesz sem kedve, még kevésbé ideje, hogy nyugodt munkával, megfontoltan dolgozza ki karácsonyra szánt reklámterveit. Mindnyájan jól tudjuk, hogy igazán jó, karácsonyi hangulatot árasztó hirdetésszöveget, hatásos, pompás karácsonyi kirakatot senki sem tud kirázni a kisujjából. Mi a teendő tehát: fogjunk hozzá már most az előkészületekhez.

A következőképpen lásson hozzá: vegyen egy iratrendezőt — magyarul ezt dossziének hívják, — és ha pedáns ember, akár rá is írhatja: „Karácsonyi reklámteendőim”. Már két héttel ezelőtt kellett volna, hogy gyűjtse mindazt, amit lát, hall, olvas és amiről azt hiszi, hogy az Ön üzletének is megfelel. Minden ötlet, amit így szerez, minden jó gondolat, ami valahol vagy valahonnan adódik, egy kis cédlára kerül azután, onnan pedig a dossziéba.

Az elkövetkezendő hetekben különös figyelmet szenteljen minden egyes vevőjének (tudjuk, Ön modern kereskedő, amugyis mindenkor figyelmes és előzékeny vevőjével), de most legyen kétszeresen figyelmes! Diskuráljon velük, kutassa ki vágyaikat, kívánságait, gyengéiket, izlésüket. E beszélgetések során értékes megállapításokra jut majd: rájön, melyek a vevő különleges kívánságai és mit szeretne, mit venne az idei karácsonyi vásáron. Megtudja majd, melyek lesznek az idei szezon favorizált árucikkei. Próbálkozzék meg vele: diskurzus során terelje rá a szót ügyesen a karácsonyra, az ünnepre: a legelőbb

vevő hajlamos a szentimentalizmusra! Ha ügyesen viszi a társalgást, a vevő lelkébe láthat. Amit pedig így megtudott, rögzítse le egy cédulán. A cédula természetesen a dossziéba vándorol.

Ha már az utolsó pontban vagyunk, szakítson magának egy nap időt, vagy esetleg csak egy nyugodt estét, vegye elő a dossziét és rostálja meg az anyagot. Csodálkozni fog, hány jó ötlet, egészséges gondolat, az ügyes és célhozvezető karácsonyi reklám milyen változatos lehetőségét nyújtja ez a gyűjtemény. Olyan anyagot, amelyből játszani könnyedséggel építi majd fel propagandáját. Akkor majd rájön arra is, hogy milyen okos dolog volt így csinálni! Most nem kell az utolsó pillanatig várni, gyors-ötletet agyalni, kapkodni; mindenre jut nyugodtan idő és semmi sem gátolja a tervszerű munkát.

Most pedig kíséreljük meg a fenti kis programot néhány gyakorlati tanáccsal kiegészíteni. Mert mi meg akarjuk osztani Önnel a karácsony gondjait. Hiszünk, hogy ez is hozzájárul majd a karácsony reklámgondjainak sikeres megoldásához.

Ha a vevő rosszul választ,

és olyan cikket szán ajándéknak, amely nem megfelelő, legyen hozzá lelkierője és — beszélje le róla. A vevőt megóvja a csalódástól és ugyanaz a vevő: különösen, ha hölgy, hálás lesz Önnek és nem egyhamar felejtí el előzékenységét. Persze, ahogy lebeszélte, azonnal más, megfelelő árut ajánljon. Bizonyos, hogy ha így jár el, a vevő bizni fog Önben, mert tudja, hogy Önnek nemcsak az üzlet, de a vevő érdeke is fontos.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gondosan ügyeljen arra,

hogy a karácsonyi vásár alatt üzletében karácsonyi hangulat legyen. Ünnepi hangulatot sugározzon szét minden: a portál, a kirakat, a bejárat, az egész enteriőr. Nem kerül sokba, hogy akár sajátkezűleg, akár egy ügyesen rajzoló kirakatrendező segítségével ragyogó karácsonyfát varácsoljon kirakatába. Ha eddig nem volt kirakatrendezője, karácsonyra feltétlenül állítson be egyet! Üzletébe is állítson fel karácsonyfát: csillámlemez, vatta, néhány gyertyaalaku villanykörte. Gondoskodjék róla, hogy a fa egész karácsonyig sértetlen maradjon. Az ünnepi hangulat fokozza az ajándékozás feletti örömet, s így a vételkedvet. Ez csak az Ön forgalmát emeli.

Célszerű ajándékot!

Az idei karácsonyi vásár a praktikusság jegyében indul. Elsősorban a tényleges szükségleti tárgyak azok, amiket a vevő vásárolni fog. Tehát ruházati cikkek, berendezési tárgyak és minden egyéb, amit később is jól használhat majd az, aki kapja. De ezeket a mindennapi használatra szánt tárgyakat ruházza fel ünnepélyes színnel. Apró tárgyakat színes szalaggal, apró fenyőgallyal díszítsen. Fényes csomagolópapíros, aranyszalag kevésbe kerül és rendkívül emeli az árut.

A karácsonyi kirakat

de ugyanígy a karácsonyi hirdetés, plakát és minden más reklámeszköz, az olcsó vásárlás lehetőségét és annak előnyeit hangsúlyozza ki. Az olcsósággal való érvelés azonban ne involválja az olcsó minőség gondolatát! „Kevés pénzért sok ajándékot vásárolhat nálunk!” „Gazdagon megajándékozhatja kedveseit: nem is kerül sokba, ha nálunk veszi!”

Sok embernek komoly gond az ajándék megválasztása. Segítsen neki: „*Felmentjük a választás gondja alól! Szívesen adunk tanácsot, mit vegyen férjének (feleségének, gyermekeinek). És mindezt kevés pénzért!*”

Van olyan vevő, akinek vételi szándékát erősíteni kell: „*Segitünk Önnek! Legyen bizalommal hozzánk! Áraink olcsók, minden minőségünk különö!*”

Általános érvényű kirakatszöveg: „*Mindazt, amit karácsonyi ajándéknak keres, nagy választékban kis áron találja meg nálunk!*”

Közvetlen, mersterkéletlen hang, egyszerű szöveg, de feltűnően megrajzoló, minden vásárló hangu reklámmal többet ér.

Az ünnep szegesztivitása

A reklámnak befolyásolás a feladata. A karácsonyi propagandának ugyanaz a célja, de még fokozottabb mértékben. Arra, hogy a vevőt befolyásoljuk, nincs alkalmasabb idő, mint a karácsony!

Ajándékvásárlásnál minden vevő szívesen látja az Ön tanácsát és sokkal inkább hajlamos rá, hogy meg is fogadja. A karácsonyi áruajánlat tehát hangsúlyozottabb; hirdetés-, mozi-, autóbusz-, villanyos-, plakátreklám sokkal nagyobb figyelemben részesül, mint bármikor máskor. Viszont súlyos hibát követne el, ha éppen a karácsonyi vásárlás alatt igyekezne szabadulni a „bovli”-tól. A vevő csak addig bizik, amíg rá nem jön arra, hogy visszaéltek bizalmával.

Örömet adjunk el és ne árut!

Az olyan üzlet, amely nagyobbrészt ajándék-cikket árusít, karácsony előtt fokozott forgalomra számíthat. Az ilyen áruk ünnepi csomagolása külön emelje ki az ajándék-jelleget. Egy jó kirakatplakát ilyenkor nem téveszt célt. De ha ilyen nem is volna, az áru megfelelő prezentálása váltsa ki a célszerűség, az ajándékcélra alkalmaság gondolatát. Ha azonban van kirakatplakátunk, úgy nem szabad a sablón, az elcsépelet szövegek hibájába esnünk. „*Alkalmas karácsonyi ajándékok!*” — ez ma már mit sem mond és már a szem is átsiklik rajta. Egy felírás, amely az ajándék megválasztásához nyújt segítséget: „*Szívesen szolgálunk felvilágosítással, mivel örvendeztesse meg Jucikát!*” „*Palika karácsonyra biztosan...-t szeretne.*” Ha pedig a cikk praktikus, így ajánljuk: „*A pörszívónak őszintén örül majd a felesége és egész évben megkönnyíti a takarítást!*” Mindkét érv olyan, amely kedvező meghallgatásra talál.

Mărcuș Mihály dr.

távozásával érzékeny veszteség éri Aradvárosvezérkarait

(Arad). A napilapok is megírták, a helybéli politikai körökben is beszélték, hogy dr. Mărcuș Mihály volt kamarai alelnök, az aradi liberális párt elnöke, a Banca

Româneasca aradi igazgatója egyelőre visszavonul az aktív politikától és a Nemzeti Bank bucuřeștii központjánál felelősségteljes és fontos pozíciót fog betölteni. Nem foglalkoztunk ezzel a hiradással, mert az, akitől szólt és aki leginkább van érdekelve benne, távol volt Aradtól. De Mărcuș Mihály most a parlament megnyitása után, amelyen már csak mint Arad képviselője és nem mint kamarai alelnök vett részt, hazajött és

megerősítette a személyével kapcsolatban elterjedt híreket.

Ezek szerint dr. Mărcuș Mihály a Nemzeti Banknál olyan magasrangú és felelősségteljes pozíciót fog betölteni, amely egyenesen megköveteli, hogy betöltője szeparálja magát az aktív politikai élettől. Ennek tudható be, hogy saját kérelmére a liberális párt már nem is jelölte kamarai alelnöknek. Dr. Mărcuș Mihály bizonyára le fog mondani az aradi liberális párt elnöki tisztségéről és távozni fog a Banca Româneasca aradi fiókjának éléről is. Végül Aradról is el fog költözni, mert új hivatása megköveteli, hogy Bucuřeștiben lakjék.

Arad közgazdasági életét jelentékeny veszteség éri dr. Mărcuș Mihály távozásával. Másfél évtizede lakik Aradon dr. Mărcuș, aki azelőtt Békésgyulán folytatott ügyvédi gyakorlatot és közgazdasági tevékenységet. Aradon megtelepedvén csakhamar vezetőszerpéhez jutott pénzügyi téren, amennyiben igazgatója lett a Banca Româneasca aradi fiókjának, amely Arad gazdasági életének egyik legerősebb pillére.

Kiváló szaktekintély, nagyszerű szervező erő.

Mint a kereskedelmi és iparkamara egykori elnöke, szorosán bekapcsolódott Arad kereskedelmébe és iparába. Ismeri a kereskedelem és ipar bajait és panaszait. A lehetőség szerint igyekezett azokat orvosolni. Sok esetben járt eredménnyel intervenciója. Ha pedig nem tudott segíteni, az nem rajta, hanem a viszonyokon múlt.

Dr. Mărcuș Mihályról a pártpolitikusról mindenki a legnagyobb elismeréssel beszélhet, barát és politikai ellenfél egyaránt. Egyike ama európai látókörű, higgadt és meggondolt politikusoknak, akik elitélik a túlzó soviniz-

must, a féktelen nacionalizmust, amely mindenki másban ellenséget lát. Dr. Márcus Mihály a legmesszebbmenő megértést és jóakaratot tanusította az itt élő nemzeti és vallási kisebbségekkel szemben, akiknek kulturális értékeit és gazdasági erejét értékelte és az ország szempontjából nagyrabecsülte.

Mint ember a légkövetlenebb és legszívélyesebb. Aradon, a barátai és ismerősei körében otthon érezte magát. Sok emberen segített, ha úgy látta, hogy érdemes segíteni. Ilyenkor egész tekintélyét és politikai súlyát latba vetette, és boldog volt, ha a hozzá fordult érdemes ember ügyét sikeresen elintézhette.

Reméljük, hogy nem fog megfélekedezni Aradról és az aradiakról a távolban sem, abban a magas pozícióban, ahol érdeme és tudása révén már régen helye lett volna.

A Reszítai művek,

szagtaianított eljárással, saját céljaira használta a munkabérekből levont betegsegélyző illeteket.

(Timișoara.) Ez is megtörténhetett tehát? Szinte el sem akarjuk hinni, annyira hihetetlen. Pedig igaz. A lapok komoly formában irták meg, mint megbízható helyről szerzett értesülést. Arról van szó, hogy a **Resicai Vasművek és Uradalmak** üzemelben foglalt eszközölt az állami betegsegélyző pénztár. De nem ám valami bagatel összeg miatt jelent meg a pénztár embere az egyik leghatalmasabb romániai iparvállalat telepén. Nem ám. Csak

csekély 18 millió lej összeg erejéig eszközölt foglaltást.

Hogy miért foglalt a betegsegélyző pénztár? Hát édes Istenem, a Resica egyszerűen

nem fizette be a munkásoktól beinkasszált betegsegélyző járulékokat.

Ugyanazt tette, amit annyi szegény iparos tesz, amiért aztán nemcsak a díjat szokás követelni, hanem még jelentős bírságot is kell fizetni. A Resicánál eltekintenek a bírságtól. Tőle csupán a be nem fizetett díjakat követelik.

Fodorné és Weinfeldné

speciális kozmetika. Strada Alexandri No. 3.

!! Összes szépséghibák szakszerű kezelése. - Tanítványok kiképzése. !!

Azt a kilencmilliót, amit neki mint munkaadónak kell fizetnie és azt a kilencmilliót is, amit levon a munkásai amugyis csekély béréből és amit elfelejtett befizetni. Ugyebár,

legalább ezt a kilencmilliót fizette volna be, ami nem is az ő pénze, hanem a munkásaié.

De ezt sem fizette be.

Ha más valaki cselekszik így, már ügyészséghez szalad a betegsegélyző pénztár. A jelen esetben azonban nem szalad és jól is teszi, hogy nem szalad. És azt is jól tenné, ha máskor se szaladna. Jól tenné, ha akkor se tenne feljelentést, ha szegény iparos használja fel a levont pénze-
ket. És nem is bírságolna, csak a rendes járandóságát követelné, mint a Resicától.

Nagy baj van itt, kérem szépen, ha már a Resica is kénytelen a munkásaitól levont betegsegélyző járulékokat

más célokra felhasználni. Mást kellene tenni, nem foglalat eszközölni. valahogyan meg kellene könnyíteni minden munkaadó helyzetét. Akkor meg tudná fizetni a betegsegélyző járulékokat. Azokat, amiket neki kell fizetni és azokat is, amiket a munkásaitól von le. De hát könnyítés nincs, csak foglalat van és fizetni nem tudás. A Resicánál is. Másnál is. Ez az igazság.

Meg kell még említenünk, hogy a Resica-művek nagyhatalmu ura nem más, mint Max Ausschnitt,

Románia vasbárója. Ugy látszik, ez a Krözus nem elégzik meg mostani címével, hanem újabb címre és további milliókra vágyakozik. Nézzük csak, mit is ír ezzel kapcsolatban Max Ausschnitttről a Bucureștiben megjelenő A. B. C. napilap. Ezeket írja:

— Jelentette lapunk annak idején, hogy a cukoreladási hivatal ujalétesítését célzó tárgyalások a végső stádiumba jutottak és hogy még csak egynéhány részletkérés maradt megtárgyalásra.

Azt hisszük, érdekes volna megtudni, milyen szerepet

fog betölteni az új cukorkartellben Max Ausschnitt ur, a vaskartell igazgatója.

Új kartellt mondunk, habár anélkül, hogy hivatalos szervezetekkel birt volna, a kartell állandóan érvényben volt.

Mint ismeretes, Max Ausschnitt ur megvásárolta a zarojani cukorgyár részvényeit, amelyek Eidinger ur birtokában voltak és amelyeket a Román-Olasz Kereskedelmi Bank a gyár közgyűlése előtt eladott, hogy ily módon kényszerítse Eidinger urat arra, hogy részvényein tulajdonos legyen, ami meg is történt.

Csakhogy ezek a részvények Ausschnitt ur kezébe kerültek, aki így nemcsak az Österreichische Kreditanstalt, hanem a cukorrészvétel örökségéhez is hozzájutott.

Ime Ausschnitt ur a vasbáró!

Ime Ausschnitt ur a cukorbáró!

Szegény romániai fogyasztók.

Az Erdélyi Élet karácsonyi száma

(A r a d.) A romániai magyar sajtóorgánumok közül az ERDÉLYI ÉLET lesz az első, amely a közönség elé viszi a karácsonyi ünnep alkalmából szövegeiben és tartalomban megnövekedett ünnepi számát. Az ERDÉLYI ÉLET karácsonyi száma az újságírás remeke lesz. A közönség azt fogja kapni, amit joggal el is vár az Erdélyi Élettől: magas hozzászólásokat, elsőrendű írók tollát dícsérő társadalmi, politikai és művészeti cikkeket. És mindez abban a beállításban kerül a közönség elé, amilyent az Erdélyi Élet megalakulása óta követ: az igazság és az emberiesség szellemében. A napi események valami különleges szintet kapnak abban a keretben, amelyben az Erdélyi Élet azokat az olvasó elé tárja.

Ezuttal is az a törekvés vezet az Erdélyi Élet szerkesztőségét, hogy mindent a közönségért és a közönségnek. Ezt az elvet valljuk majdnem két és fél évtizede, amióta az Erdélyi Élet fennáll és az igazságért, szépért és humanizmusért harcol. Ennek az elvnek megtestesülése lesz a karácsonyi szám, amelyre már előre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Fény a reklám ünneplő ruhája

A budapesti revizionisták, akiket egy magyar végzett ki

Dr. Fényes Samu ur cluji konferenciája. — Szembeszökő ellentét a romániai és a magyarországi parasztok helyzete között. — A romániai magyaroknak jobban megy, mint magyarországi honfitársainknak

Cluj, november 20. Olvasóink bizonyára ismerik dr. Fényes Samu urat, a magyar emigránst, aki egy idő óta Bucureștiben lakik és itt érdekes magyarnyelvű lapot szerkeszt „Uj magyarok” címen. Ebben a lapjában több évtized óta harcol a magyarországi arisztokrata osztály ellen.

Dr. Fényes Samu tekintélyes ügyvéd volt Magyarország fővárosában és kedvező anyagi körülmények között élt. Kénytelen volt azonban elhagyni hazáját ama kemény kritikák miatt, amelyekben a magyarországi oligarchikus rendszert részesítette.

Kedden este érdekes konferanszót tartott a revizionista Magyarországról. Mivel a Budapest előtt ellenszenves politikai magatartása ismeretes, a magyar körök czuttal is szükségesnek tartották, hogy a revizionista Magyarország iránt érzett szolidaritásukat kifejezésre juttassák. Ez ellen kellett a 73 éves konferansziének beszélnie.

Dr. Fényes abból az állításból indult ki, amit a magyar revizionisták szoktak hangoztatni, hogy Csonkamagyarország gazdasági helyzete a trianoni békeszerződésnek tulajdonítható. Megállapítja, hogy ez a kijelentés igazságtalan, mert a nyomor, amelyben Magyarország vergődik, egészen más körülményeknek tudható be, nem pedig a békeszerződésnek.

Minek a következménye az a nyomor, amelyben Magyarország vergődik? — kérdezi a konferanszé és mindjárt meg is felel: a nyomornak egyedüli oka a magyar nagybirtok.

Bethlen gróf folyóiratában vázolt magyar parasztság helyzete

Hogy minél meggyőzőbben illusztrálhassa a szomszédos ország helyzetét, a konferanszé részleteket olvasott fel a Magyar Szemléből, a Magyarországon ismert és értékelt folyóiratból, amelyet oly szerkesztőbizottság vezet, amelynek élén maga gróf Bethlen István, Magyarország volt miniszterelnöke áll. Ebben a folyóiratban egész sor igen érdekes cikk jelent meg Kerék Mihály tollából, amely cikkek különféle megvilágításban mutatják be a magyar parasztság helyzetét. Ime néhány, a budapesti szerző által tett megállapítás a Bethlen védnöksége alatt álló folyóiratban a határontuli magyar parasztság helyzetéről. Hogy jól megérthessük a magyar parasztság helyzetét, tudnunk kell, hogy Magyarország ma is a nagybirtok hazája. Az 50 és 100 ezer holdas latifundiumok számosak. E mérhetetlen birtokokkal szemben ama parasztoknak a száma, akik nagyobb darab földet bir-

nak, elenyésző. A magyar parasztság másik része, amely a lakosság nagy hányadát adja, teljesen földnélküli és mint napszámos él a magyar mágnások földjein.

Borzalmas nyomor

Ennek a földnélküli parasztságnak a helyzetével foglalkozik a folyóirat, amelyről beszélünk. Azoknak a földmunkásoknak, akik a munkájukért természetbeni részesedést kapnak a nagybirtokostól, már októberben nincs ennivalójuk. Nyomoruk olyan nagy, hogy még burgonyájuk sincs. Talán csak karácsonykor tudnak burgonyát adni a családjuknak. Az ehhez a társadalmi osztályhoz tartozó anyák oly rosszul tápláltak, hogy már a második hónapban képtelenek szoptatni csecsemőiket. Kénytelen tehát főtt kukorica levével etetni. A parasz-
tok pedig, nem lévén más táplálékuk, füveket szednek, ezeket megfőzik és még örülnek, hogy legalább ez van. Ilyen körülmények között a magyar parasztnak gyermekei ki vannak téve minden nyavalyának. Sok közöttük a pellagra-beteg és a halandóságuk óriási. Kerék, a magyar szerző kimutatja, hogy a magyar földmunkások gyermekeinek halandósága eléri az 50 százalékot is.

Egy másik cikkben a magyar szerző a magyar paraszt helyzetével foglalkozik. Magyarországon is volt agrárreform, mondja a szerző. De milyen? Míg Romániában tízmillió hold földet osztottak ki a parasz-
tok között, addig Magyarországon alig 217 ezer holdat. Ilyenformán egy-egy paraszt egy vagy két holdat kapott. Igaz, az állam igyekezett a parasztnak segítségére lenni azzal, hogy falusi házakat építtetett nekik, de a földosztás úgy történt, hogy a kapott két holdból az egyik a falu egyik végén, a másik hold pedig az ellenkező végén. Ilyenformán a paraszt helyzete a lehető legsúlyosabb volt, mert a két hold földből lehetetlenség volt eltartani a családját.

Tétézte az emberek szerencsétlenségét, hogy meg kellett fizetniük az állam által emelt házak árát is. Az amortizációs részletek oly nagyok, hogy a magyar parasztnak ezen a címen oda kell adnia jövedelme 35 százalékát. Ehhez jönnek még az adók, a községi és más taxák. Valamennyi annyira súlyos, hogy a szerencsétlen parasztnak kénytelenek eladni nemcsak marháikat, hanem még a testükről a ruhájukat is, hogy kifizethessék.

Maga a magyar szerző, Bethlen gróf folyóiratának munkatársa írja, hogy: „ezeknek a parasztnak a házába befészkelte magát a nyomor és a reménytelenség”. Egy falóra, vagy egy ágytakaró nagyon ritkán található náluk.

A magyar parasztnak éhenhalnak és megfagynak

Ebben a reménytelen helyzetben a parasztságot mindenfajta betegség támadja meg. 354 gyermek közül, a szerző kimutatása szerint 174-en halnak meg. Egy magyar paraszt kénytelen magát 14 fillérből eltartatni és boldog, hogyha ennyi is van. A magyarországi parasztsalá-
dok helyzetéé több, mint szomorú. Télen, amikor jön a fagy, a parasztházakban megkezdődik a hideg ellen való elkeseredett harc. Házaikban nem található tűzifa. A szülők és a gyermekek egymás testén keresztül melegszenek, hogy meg ne fagyjanak. A meztelen gyermekek nagy utakat tesznek meg az iskoláig. Szomorú nézni őket. Az egyik az apja csizmáit veszi fel magára, a másik az anyja cipőit, rongyos

ruhában járnak, amelyről csak úgy foszladoznak a foltok és amelyen megszámlálhatatlan a lyuk. Az öltözködés kérdése a legnagyobb probléma a magyar paraszt és családja számára. A szappan ritkaság és a fehérenemű is kezd mind ritkábbá válni. A legtöbb család nem rendelkezik több, mint egy ing felett a család minden tagja számára, úgyhogy, amikor mosásra kerülnek, a paraszt nem mehet munkába és a gyermek iskolába. Emiatt a hatóságokkal történő konfliktusok igen gyakoriak. Az iskolába nem menő gyermek szüleit a főszofigabirák pénz-bírsággal sújtják és mivel nincs miből fizetni, kényszermunkát végez-
tetnek velük.

Napi 12 lejes munkabérek

Magyarország egy társadalmi osztályának sincs oly nyomorult helyzete, írja a budapesti folyóirat, mint a magyar parasztnak. Mert, míg a munkások — úgy, ahogy — munkanélküliség esetén segélyben részesülnek, a parasztok semmit sem kapnak. Még a munkabérük is olyan kicsi, hogy attól éhenhalhatnak. A földmunkás napibére alig 50—70 fillér, azaz 12—16 lei és ez természetesen a szezonban. Ősszel és télen a paraszt 150—200 km-es utat tesz meg gyalog, hogy munkát keressen Budapesten.

Ugyancsak a magyar szerző írja, hogy megvizsgálván ezeknek a parasztoknak a házait, megállapította, hogy egytizedüknek vagy egyhuzaduknak van disznójuk vagy tehenük és tyukokkal is csak egyharmadrészüket bír.

E szomorú megállapítások után, amelyek a szovjetoroszországi parasztság helyzetére emlékeztetnek bennünket, a konferanszé megkérdi önmagát: vajon melyek a magyarországi magyar parasztság nyomorúságos helyzetének az okai? A válasz, amelyet erre megad, egyszerű és meggyőző.

A magyar arisztokrácia fényűzést folytat, míg a parasztok éhenhalnak

A mai Magyarország termőföld felülete 16 millió hold. Ebből 52.6% olyan nagybirtokosok kezében van, akik 1000 holdnál nagyobb birtokokkal rendelkeznek. 151.000 családnak van 10 és 100 hold között váltakozó birtoka és 292.000 családnak van 10 holdnál kisebb birtoka. 431.000 család azonban megvan fosztva minden földtől.

Közel 800.000 családnak még a létminimuma sincs meg, ami azt jelenti, hogy 3 millió lélek él egyik napról a másikra a legsötétebb nyomorban. Ezeknek nincs biztosítva az életlehetőségük. Ezeknek szomorú helyzetével szemben 7 millió holdnyi területű föld 2000 arisztokrata család birtokában van, amely birtokokat, ha szétosztanának (kisajátítanának), minden parasztcsaládnak 10 hold földet adva, 50 ezer lelket tudnának táplálni, így pedig bőségesen egy családot látnak el, amely mellett még él vagy 2000 lélek: a magyar arisztokrácia jobbagyjai.

Jobb, mint az ő országukban . . .

Dr. Fényes Samu miután ilyen megállapításokat tesz, igen jogosan kérdi önmagától: Hát nem tiszser jobb a magyar parasztság helyzete Romániában? És ha az erdélyi és bánáti magyar parasztságnak a helyzete jobb, mint a magyarországi parasztnaké, miért panaszkodnak akkor még a romániai magyar parasztnak, hogy igazságtalanul bánnak

velük? Mi joron megy Bethlen gróf panaszra a Népszövetséghez Románia ellen, amely a magyar lakosságnak összehasonlíthatatlanul jobb életmódot biztosít, mint amelyet a volt miniszterelnök ajánl a saját parasztságának.

Ami Magyarországon történik, nem más, mint a latifundiumoknak a falusi lakosság elleni elkéseredett harca. A parasztság követeli az élethez való jogát, amelyet a magyar arisztokrácia nem ad meg.

A revíziót nem a magyar nép óhajtja. Könnyű elképzelni, hogyha ez a nyomoruságban vergődő nép, amely Magyarország lakosságának több mint felét képezi, földhöz és életlehetőséghez jutna, nem volna többé szüksége revízióra. A magyar ipar új és nagyon nagy piacot szerezne és egész gazdasága érezhetően megjavulna. De a magyar arisztokrácia vonakodik földet adni a parasztságnak és revízióra lázít, hogy ellentétet keltsen, aminek következtében aztán csak ő profitálna, azt állítva, hogy a magyar nép nyomorusága a trianoni békeszerződésnek tulajdonítható.

A revíziót nem a magyar nép, hanem az a 2000 magyar arisztokrata kéri, akiknek a kezében van Magyarország termőföldjének legnagyobb része.

„Gyilkosok akadémiaja“

A revízió erkölcsi lehetelenség, folytatta a konferanszé, mert a romániai parasztság sokkal magasabb fokon áll, mint a magyar és lehetetlen volna, hogy esetleges revízió révén ez a parasztság is a magyarországi parasztság nivójára süljedjen.

Van-e a revízióknak kulturális szempontból valami jogosultsága? Gyakran hallunk beszélni a „romániai kulturális alacsonyabb rendűségről”. De hol van a magyarországi felsőbbrendűség? Vajon Kulturális felsőbbrendűség az, hogy a magyarországi magyar ne tudja, mi az a szappan? Az, hogy nincs mit ennie és hogy gyermekét nem tudja az iskolába küldeni? Ilyen körülmények között nem lehet beszélni a magyarok kulturális felsőbbrendűségéről.

A mai Magyarország nem tett mást, mint a „gyilkosok akadémiaját” létesítette Janka-pusztán és más központokban a jugoszláv határ mentén, folytatta konferenciáját dr. Fényes Samu ur.

A romániai magyar sajtó jól tenné, ha a terrorizálás helyett nem lenne büntörnsza azoknak, akik Magyarországot több mint fele népét döntötték nyomoruságba és kulturális sötétségbe. Semmi joga sincs ahhoz, hogy Romániát kritizálja, mert országunk magyarjainak a helyzete felülmulja a magyarokat. Románia meg kell vonja ezt a jogot tőlük, mert semmi erkölcsi tekintélyük arra, hogy beszéljenek és nem is mások, mint fizetett agitátorok, akiknek lélekmérgező működését nem szabad eltérni.

Mi nekünk semmi hozzáfűzni valónk nincs ehhez a konferenciához, csupán megállapítjuk, hogy mindezeket a dolgokat egy magyar mondotta el, aki bizonyára jól ismeri honfitársait. Hinnünk kell tehát szavaiban.

A. G.

Ébredező magyarok

București, november 21. Mialatt Bethlen, Gömbös tábornok és Eckhart urak záfos revíziós hadjáratukat folytatják nemcsak a trianoni békeszerződés széthuzása, hanem a régi Magyarország feudális rendszerének megvédése érdekében, hivatott magyar hangok is felhangzott-

lak e trió kalandos politikája ellen, amelyet a parazita és kizsákmányoló magyar nemesség szolgálatába állítottak.

Az ébredező magyarok száma még nagyobb lenne, ha Magyarország nem állana Horthy diktatórikus rendszere alatt. Egyes politikusok — mint Jászi Oszkár ur — repatriáltak, hogy annál szabadabban működhessenek.

Más magyar intellektuellek a szomszédos országokba emigráltak, ahol szabadságban élnek. Ezek az emigránsok „új magyarok”, azaz olyanok, akik már felébredtek és kontaktusba léptek a vilósággal. Ezeknek az emigránsoknak egyike dr. Fényes Samu ur, volt budapesti ügyvéd, aki egy idő óta Bucurestiben él, Clujon igen érdekes előadást tartott, amelyben feltárta, hogy mi rejtőzik a magyar revizionizmus mögött és hogy kik a mai Magyarország vezetői. Fényes ur kimutatta, hogy Magyarország a maga középkori társadalmi és agrár szervezetében maradt, mert a hatalmat az oligarchia kaparintotta magához, míg a földnélküli parasztság a legsötétebb nyomorban sínylődik.

Ugyanakkor, amikor Erdély egyesülése után az agrárreform révén a magyar és székely parasztok a román paraszttal egyenlő elbánásban részesültek és földhöz jutottak és gazdasági helyzetük sokkal jobb lett, mint a letűnt rendszer alatt volt, a Tiszán túl, a Bethlenek és Gömbösek országában 2000 mágnás mérhetetlen földterületet bir, míg az egynéhány millió paraszt nem egyéb, mint jobágy. Fényes ur kimutatta, hogy ugy gazdasági, mint kulturális és politikai tekintetben a romániai magyarok helyzete felette áll a magyarországiakénak.

Fényes ur kimutatta, hogy Gömbös ur rendszere alatt létesültek Janka-pusztán és más jugoszláv határmenti központokban a gyilkosképző akadémiák.

Ime egy magyar intellektuel, aki jól ismeri hazáját és azokat, akik azt vezetik, leleplezi a művelt világ előtt a marseillesi merénylet igazi értelmi szerzőit és felhívja a világ figyelmét arra a veszélyre, amelyet a világbéke számára a budapesti reviziós lázítások jelentenek.

Meg kell ezt a hangot hallani ott, ahol nagy a szükség az igazságra és világoosságra. A magyar kisebbség helyesen teszi, ha nem engedi magát az irredenta ügynökök által félrevezettetni, akik nem a javát akarják, hanem más célokat követnek.

Dr. Fényes Samu ur jobb magyar, mint azok, akik félrevezetik és elbolondítják a magyar és székely kisebbségeket azzal, hogy az ezeréves Magyarország ki fog kelni sirjából. Örökké fog pihenni ebben a sirban.

L'ORÉAL hajfesték: L'ORÉAL HENNÉ! — Világclikk!

**Csak eredeti L'Oréal Hennével festesse a haját! — Ártalmatlan!
Tartós! Természetes színek!**

Pacurariu Brutus

iparkamarai főttkár intervenciójára megszűnt Aradon a „vagon hiány“

(Arad.) Az Erdélyi Élet legutóbbi számában szóvá tette azokat a mizériákat, amelyek az aradi vasuti állomáson a vagonok körül uralkodtak. Megirtuk, hogy **százzámra vesztegelnek az üres teherkocsik a pályaudvaron, de a kereskedők és szállítók nem kapnak kocsikat, hogy szerződésbeli kötelezettségeiknek eleget tehesenek, amiből jelentős kárt szenved Arad közgazdasága. A mesterségesen és tervszerűen előidézett vagonhiányt Pacurariu Brutus kereskedelmi és iparkamarai főttkár figyelmébe ajánlottuk azzal, hogy járjon el illetékes helyen a mizériák megszüntetése, illetve a kereskedelmet ért sérelmek orvoslása céljából.**

Felszólalásunknak meg is lett az eredménye. Pacurariu Brutus kamarai főttkár interveniált a kereskedelemügyi minisztériumban és az intervenció folyamánként

az államvasutak vezérigazgatósága utasította az aradi vasuti állomást, hogy a vagon-igényléseket azonnal és minden megszorítás nélkül elégítse ki.

Azóta a kereskedők és szállítók rendes uton, közbenjárás nélkül kapnak üres vagonokat.

A magunk részéről őszintén örvendünk annak, hogy **Pacurariu főttkár oly gyorsan és eredményesen járt el a vagonhiány megszüntetése érdekében.**

Igazán kívánatos lenne, ha Pacurariu főttkár minden intervenciója, amelyet Arad kereskedelme és ipara érdekében kifejt, olyan sikerrel járna, mint a vagonhiány megszüntetése. Sajnos azonban a főttkár valóban önzetlen munkásságának leggyakrabban a pártpolitika a megakadályozója.

URÁNIA

Ma, szombaton és vasárnap 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Erdélyi Premier!

Az üldözött szerelmek

3000 km. rohanás a halál elől a csókok felé

Vasárnap d. e.
fél 12 órakor

Stan és Bran

Kleptomániás vevők

ellen harcolnak a kereskedők

(București.) Madam Sherlock fiatal, csinos és elegáns nő. Igyekszik azonban nem szépnak, nem fiatalnak és nem elegánsnak feltűnni, mert mindez zavarná a munkájában. Mert sikerének előfeltétele, hogy lehetőleg ne tűnjek föl és így bele tudjon kapcsolódni kliensei tömegébe. Egyszerűen és mégis izlésesen van öltözve, mert ha elhanyagolná a ruházatát, rögtön feltűnne az áruházban. Mivelhogy itt teljesít szolgáltatást, még pedig igen terhes szolgáltatást. Most egy kis szünet van az áruházban. Csak az elárusítók tartózkodnak a pultok mögött. Ezt az alkalmat felhasználjuk, hogy egyet és mást megkérdezzünk tőle szokatlan hivatásáról. Ezeket mondja:

— Hát ami azt illeti, nem valami egyszerű hivatás az enyém. Izgalmas és mindennap megújuló kalandok sorozata. Ezt nem lehet meghatározott séma alapján megtanulni. Csak akkor lehet gyakorolni, ha az embernek megvan a hozzávaló szímatja. Nem valami kellemes foglalkozás,

hiszen embereket kell elcsipni, akik letérnek a becsületesség utjáról.

Persze nemcsak bűnözőkkel van dolgom. Beteges hajlandóságu nők is horogra akadnak, akiket csak a saját maguk érdekében nem megbüntetni.

Ezeket a szerencsétleneket a káprázat, a ki nem elégitelt vágy kergeti a bűn útjára.

Akárcsak Zola híres regényében, a Nők paradicsomában. Az embernek a hajaszála égnek áll, ha meggondolja, mi mindent lopnak. Drága holmikát és alig egy-két leit érő portékákat. De

lopnak, mert ez már benne van a vérükben.

Az ilyen eseteket természetesen diszkréten kezeljük. Legtöbbször nem is teszünk lépést a hatóságnál. Elintézzük magunk. Sokszor elegendő a megszégyenítés és ráijesztés. Az orvosi tudomány a nők kleptomániáját a női szervezettel magyarázza.

— Sokkal egyszerűbb a dolog, ha a tolvajlást nyereségvágyból követik el. Ezeket a gyakori lopásokat nem lehet a gazdasági válság rovasára írni, sem pedig a megcsappant vásárlási kedvvel magyarázni. Minden szezonban lopnak és tetőfokát a legnagyobb rumli idején éri el a tolvajlás. Minél nagyobb a tolongás a pultok előtt, annál többet és biztosabban lopnak. Ilyenkor érzem magam elememben. A vevők közé vagyulók és úgy viselkedem, hogy fel ne tűnjek. Hogy miként találom el a tolvajt? Az, aki valóban vásárolni akar, nem fordítja el tekintetét az áruról. Intenzíven leköti az érdeklődését. Ezzel szemben

Ha üzleti gondokkal fekszel le, ébredj fel egy jó reklámötlettel.

a tolvajnö meg akar bizonyosodni arról, hogy senki se figyeli, hogy senki se néz a körmére.

Leggyakoribb eset, hogy ketten-hárman működnek. Valósággal megszűnnek egy pultot.

Az egyik százféle kérdéssel lefoglalja az elárusítónőt, a másik falaz, a harmadik pedig lop. Az ilyen csoportokkal is diszkrétan szoktunk eljárni. Nem kapjuk le őket mindjárt, mert ez feltűnéssel járna és ártana az üzletnek. Csak a kijáratnál szólítjuk fel őket udvariasan, de annál nyomatékosabban, hogy fáradjanak velünk az irodába. Itt azután a legkülönbözőbb holmik kerülnek elő a motozás során, ami ellen természetesen a legélénkebben tiltakoznak.

— Igazán elképesztő, hogy mi minden fér el a bluzokban, szoknyákban, kabátokban és bundákban. Selyemharisnyát és finom fehérneműt könnyű eltüntetni. Ahhoz azonban már nagyobb ügyesség és gyakorlat kell, hogy egész vég selymet eltüntessen valaki, vagy egy esernyőt dugjon el. Egy fiatal és csinos leányt csíptünk el, aki a pénztár megkerülésével akart kivinni az áruházból egy teáskannát és levesmerítő kanalat. Hát ez igazán különös és egyedülálló eset volt. A leány menyasszony volt és közvetlen esküvő előtt állt. A vőlegény ragaszkodott hozzá, hogy komplettül berendezett lakást kapjon. A butorokat a rokonság adta össze. A többit, kezdve

az ágyhuzattól a portörülőtől és a kávéskandtól egészen az ominózus teáskannáig, bámulatos gyorsasággal lopkodta össze az áruházban a menyasszony.

Már éppen elkészült a maga elé tűzött feladattal, amikor megesett vele a kis baleset, hogy elcsíptük. Ez is érdekes eset. Kétségbeesett asszony állt az irodában. Hivatásszerűen és raffináltan lopott. Nem lehetett futni hagyni. Előbb fel kellett venni a személyi adatait, akkor azután mehetett. Másnap a rendőrség megjelent a megadott címen, amely azonban nem igen stimmel. Nem a keresett nő lakott ott, hanem a leánya. És ugyanakkor itt az irodában ugyanezt a címet mondta be egy másik tolvajasszony. Kiderült, hogy az anya és leánya egyaránt lopták az áruház készleteit anélkül, hogy az egyik tudott volna a másik üzelméről. Az anya nem is sejtette, hogy a leánya tolvaj, viszont a leány a becsületesség mintaképét tisztelte az anyjában.

— Itt nálunk a legfontosabb szabály ez: nyisd ki a szemedet és figyeld meg azt, aki vásárolni akar.

STEYR TYP 100

STEYR—AUSTRO DAIMLER—PUCH MÜVEK

Palesztinát

a zsidók csak pénzért vásárolhatják meg az araboktól

(Oradea.) Egy oradeai ur, aki nemrég tért vissza palesztinai tanulmányjáról, a következő érdekes megfigyeléseit vázolta az Erdélyi Élet tudósítója előtt:

— Palesztinába turistákon és kéjutasokon kívül főként bevándorlók özönlenek. Ezek hoznak ugyan magukkal tőkét, de nem akarnak ennek kamataiból megélni, hanem foglalkozás után néznek. A palesztinai probléma súlypontja tehát ott van, hogy a bevándorlók foglalkoztatására és a tőkéik gyümölcsöző elhelyezésére kell megtalálni a lehetőségeket. Palesztina tudvalevően kicsiny ország. Mindössze 26 ezer négyszögkilométer, amiből le kell ütni a sinai-pusztaság 8500 négyszögkilométerét. De a többi terület egyrésze is sivatag, amelyet mezőgazdasági használhatósági szempontból ki kell kapcsolni.

— Az angolok behatóan toglalkoztak a kérdéssel, hogy hány ember helyezhető el Palesztinában. Az ország kormányzójának becslése szerint 12 ezer négyszögkilométernyi terület művelhető meg, a palesztinai földmérő-hivatal igazgatója szerint azonban csak 8000 négyszögkilométer. Az angol kormány 1930-ban megbizta Sir John Hope Simpson, hogy mint szakértő a helyszínen tanulmányozza a kivándorlás kérdését, a telepítést és a gazdasági fejlődést. Sir Simpson jelentésében még kisebb számokat talál. Jelentését több oldalról tulságosan pesszimiztikusnak tartják. Ha tehát nem vesszük tekintetbe az angol kormány kiküldött szakértőjének jelentését, hanem a két szélsőséges megállapítás közeparányosát vesszük, kiderül, hogy tizezer négyszögkilométer a megművelhető földterület. Ebből mindössze egyezer négyszögkilométer, tehát

az egésznek egytizede van zsidó kezekben.

Hogy a többi terület mennyiben juthat zsidók tulajdonába, az attól függ elsősorban, hogy zsidó intézmények elő tudják-e teremteni a földterület megvásárlásához szükséges anyagi eszközöket. Aztán sok függ attól is, hogy a bevándorolt zsidók politikai tekintetben milyen viszonyban vannak az arabokkal és hogy ezek hajlandók-e eladni a földjeiket. Az anyagi rész igen nagy szerepet játszik, mert az uttörők (chalucok), akik művelhetővé teszik a földet és mezőgazdasági kolóniákat szándékoznak alapítani, legnagyobbbrészt Európa keleti országai-ból származnak és teljesen vagyontalanok.

Az utóbbi években megindult a módosabb zsidók bevándorlása is, főként Németországból.

Ezek az ugynevezett „ezerfontcertifikát” tulajdonosok. Ezek a bevándorlók legnagyobbbrészt kereskedők és ipari vállalkozók és csak természetes, hogy eredeti hivatásukban keresnek foglalkozást és tőkéik elhelyezését. Persze ez is az ország gazdasági fejlődését mozditja elő és emeli a konjunkturát, de csak addig, amíg ezek az ujonnan alapi-

tott ipari és kereskedelmi vállalatok a belföldi szükséglet fedezéséből élhetnek.

Ha a termelés meghaladja a fogyasztóképességet, ezek az iparvállalatok is exportra szorulnak és éppen úgy elvésznek a világválság következtében, mint más országok iparágai.

Cionista-körök is tisztában vannak azzal, hogy a bevándorolt mezőgazdasági elemnek egészséges viszonyban kell lennie a városi bevándorlással. A zsidók által alapított Tel-Aviv városa valóságos amerikai tempóval növekszik. Ezzel a növekedéssel lépést kell tartania a falunépének, mert csak így kap a város egészséges gazdasági bázist.

Az utolsó évben ugrásszerűen emelkedett a palesztinai bevándorlás.

Ebben az évben 50-60 ezer lélekre tehető a bevándorlók száma. Ez már olyan jelentős tömeg, amelynek számára nem valami könnyű dolog munkalehetőségeket teremteni. Helytálló az Egyesült Államokkal való összehasonlítás, csak hogy a bevándorlás korlátozása nem a gazdasági válságnak az oka, hanem ennek a következménye. Nem szabad elfelejteni, hogy az U. S. A.-nak mintegy nyolcemillió négyszögkilométer a területe és körülbelül 150 évig tartott, amíg ez a terület benépesedett és a földrezerveket kimerítették. Ez a helyzet a kicsiny Palesztinában természetesen sokkal hamarabb fog bekövetkezni, hacsak nem sikerül a zsidóknak Trauszdániát a telepítési területhez csatolni.

— Szerény véleményem szerint a konjunktura legalább még egy évtizedig fog tartani. De sokkal kevésbé intenzív, annál tartósabb lesz azonban, ha az angolok megmaradnak a bevándorlást drákói szigorral korlátozó politikájuk mellett.

Ha szabadabbá lennek a bevándorlást, hamarosan rázúdulna Palesztinára a gazdasági válság, amelytől mindezügy megcsabadult ez a kis ország.

Eddig szól az oradeai ur mindenestre érdekes megfigyelése. A magunk részéről csupán annyit jegyzünk meg, hogy a bevándorlás korlátozása és felszabadítása kérdésében elfoglalt álláspontja erősen vitatható.

Bourjois SOIR DE PARIS

Puder és krém

a szépségápolás legfontosabb kellékei

CLANSING CRÈME BOURJOIS :

Lefekvés előtt cleansing krémmel mossa le arcáról a pórusokba lerakódott tisztatlanságot. Figyelje meg, hogy csak a Bourjois Soir de Paris Cleansing Crème használata által tudja arcbőrét a pórszenéstől megóvni.

VANISHING CRÈME BOURJOIS :

Puder alá használva, üde, fiatalos hamvas arcbőrt varázsol.

POUDRE SOIR DE PARIS BOURJOIS :

A leheletfinomságú puder a bőrének és egyéniségének megfelelő divatos színekben.

Kérjen minden szaküzletben Bourjois Soir de Paris készítményeket

Megkezdődött

a magán-detektívek őszi hadgyakorlata

(Timisoara.) A Lloyd-kávéház egyik belső fülkéjében néhány férfi ül. Semmiben sem különböznek a többi vendégtől. Csupán az tűnik fel, hogy időnként mindig mást hívnak közülük a telefonhoz. Ezek magán-nyomozó iroda emberei. A vezetőjük szíves-örömezt szolgál felvilágosítással. Ezeket mondja:

— Ma nyolc emberünk van künn nyomozó-köruton. Mi vagyunk itt a vezérkar. Ide futnak be a jelentések és innen kapják a további utasításokat. Embereink túl vannak halmozva munkával. A legtöbb ügy féltékenység. Férjek és asszonyok a megbizók. Miután a férjről köztudomású, hogy házassága előtt nagy szoknyavadász volt, a feleség legalább évente kétszer jut olyan periódusba, hogy kételkedik a férje hűségében. Eleinte elfogódottan jön hozzánk, de azután már nem szégyenli magát. Persze leirhatatlan az öröme, amikor megtudja tőlünk, hogy a férje nem szoknyák után futkos, ha esténként kimarad, hanem fontos gyűléseken vesz részt vagy barátaival szolid römipartit játszik.

Nekünk nem az a feladatunk, hogy házasságokat mindenáron felbontsunk. Csak addig, amíg bizonyítékot nem szerezzünk az egyik házaspár hűtlenségéről.

Az esetek 70 százaléka kibéküléssel végződik, természetesen, ha sikerült azt a bizonyos harmadikat félrelökni.

— Volt egy nagyon érdekes esetünk. Egy gazdag idősebb ur meg volt róla győződve, hogy a felesége megcsalja. Megbizott minket, hogy figyeljük. Egyik emberünk hosszú ideig járt az asszony nyomában. Egy alkalommal a villa előtt járt fel és alá. Szörnyen unatkozott. Szinte örvendett, hogy valaki megszólította. Az illető detektívként mutatkozott be. Később kiderült, hogy őt is a fiatal asszony megfigyelésével bízták meg. A két kolléga megegyezett tehát, hogy ezentul majd inspekciót tartanak. A mi emberünk a délelőtti szolgálatot vállalta, a másik a délutáni megfigyelésre vállalkozott. Hosszu ideig tartott ez így és a kollégák kölcsönös meglepedésre közölték egymással észleleteiket.

A mi emberünk természetesen nem tudta, hogy a „kolléga” éppen a fiatal asszony szeretője volt.

Sok érdekes esetet tudnék elmondani, de a diszkréció köt. Ezt beláthatja.

Be is látjuk. Valóban fő: a diszkréció.

Az ut a meggazdagodáshoz a reklámon át vezet.

Rockefeller

Kétes mulatók

és titkos kártyabarlangok előidézői Aradon a sikkasztásoknak

(Arad.) A napilapok bőven és részletesen foglalkoztak Vernica György sikkasztásával. Az aradi erdőigazgatóság pénztárosa az idők folyamán százezreket emelt ki a pénztárból, mert beleszédült az éjszakába, mert vonzotta a pezsgős mámor és rab-ságban tartotta két ragyogó női szem és két puha, fehér női kar. Mindezt végigélvezte Vernica pénztáros az áliam pénzén és most az ügyészség fogházában, a cella magányában elgondolkodhatik rajta, vajjon érdemes volt-e? Vernica György további sorsa most már az igazságügyi hatóságok kezében van. Az ő személyével nincs már miért foglalkozni.

De foglalkozni kell magával a sikkasztás tényével, illetve az elsikkasztott összeg elpazarlásának helyével és módjával.

Megállapítást nyert, hogy

Vernica György az idők folyamán eltulajdonított állami pénzek nagyrészét kabarékban dorbézolta el, bárhölgyek és kabaréművésznők társaságában.

Nem tűnt föl senkinek, hogy az erdőigazgatóság pénztárosa pezsgősvacsorákat rendez és könnyű kézzel dobálja az ezreseket.

Mindez nem tűnt fel a hatósági közegeknek, akik hivatalból ellenőrzik ezeket az éjszakai lokálokat.

Pedig nagyon is éber szemmel szoktak őrködni és még olyan dolgokat is látnak, amik meg sem történtek. Csak éppen azt nem látták meg, hogy Vernica György szórja a pénzt. Ez nem tűnt fel a hatósági közegeknek ebben a pénzszük világban. Olyan rövidlátók lettek volna, hogy nem látják meg, ha valaki hajnal felé mámoros fejfel több ezer lejes cekket fizet ki anélkül, hogy ellenőrizné a főpincér számláját.

Az illetékes fórumok figyelmébe ajánljuk ezeket az éjszakai lokálokat azzal, hogy szigorú ellenőrzésre utasítsák közegeiket. Nyissák ki a szemüket és lássák meg azt, ami ott történik.

ARAD

hires ipari életében hátul dőcög a pékipar

(Arad.) Az alábbi históriának e sorok írója közvetlen fülthanuja volt. Egy ismert aradi ur, aki igen sokat utazik, a multkor az egyik aradi kávéházban ozsonnált. A

kenyereslány szolgálatkészen ajánlotta a kifliket. Az aradi ur kivett egyet, egy sápadt, elkényszeredett példányt. Feltörte. Belül keletlen volt. Élvezhetetlen. Másikat vásárolt. Ezt is feltörte. Ez még élvezhetlenebb volt, mint az előbbi. Ezt mondta a kenyereslánynak, aki természetesen szabadkozott, hogy hát nem ő a hibás, ő is így kapja a süteményt és bizony ő is károsodik, mert a vendégek nem szokták megfizetni a feltört és élvezhetetlen kifliket.

Ez a párbeszéd meglehetősen hangosan folyt le. Egy pincér is belekapcsolódott, hogy hát nem a kávéház az oka, a pékek nem dagasztják meg kellőképpen a tésztát és vagy félig nyersen szállítják a süteményt, vagy pedig annyira kisérik, hogy az első ropogtatásra egészen összeporlódik. Végül a vendég jogos méltatlankodására felfigyelve odajött a kávéház egyik tulajdonosa is, akinek az aradi ur szemrehányást tett az élvezhetetlen péksütemény miatt. BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Én sokat utazom — mondotta az aradi ur — de sehol olyan rossz péksüteményt nem kaptam, mint itt Aradon. Ez már nem az első esetem, hogy keletlen kiflit kapok a kávéhoz. A multkor megmutattam egyik orvos barátomnak egy ilyen sületlen kiflit. Az orvos kijelentette, káros az egészségre. Figyelmeztetem önt, hogy saját érdekében is intézkedjék ez ellen, mert különben leszoktatja vendégeit az uzsonnáról.

Hogy intézkedett-e a kávéháztulajdonos, nem tudjuk. Azt hisszük, hogy nem, mert a kiflik még mindig élvezhetetlenek.

A hatóság! orvosoknak állandó razziát kellene rendezni a pékműhelyekben.

De nemcsak a rossz sütés miatt, hanem annak ellenőrzésére is, hogy tisztán kerül-e a péksütemény a közönséghez.

D a r m o l

enyhe, biztos, ártalmatlan

Várjuk a vevőket.

Kereskedőink felkészültek a karácsonyi vásárra

Ön, kedves olvasó, a hó elején, Mikulás táján, bizonyára már hozzákezdett karácsonyi propagandájához. Ez a propagandamunka két részre oszlik: első időszaka a december 15-ikét megelőző négy hét.

Ezalatt az idő alatt a leghatásosabb érv számunkra: „Vásárolj idejében, mert ennek számtalan előnye van!” A második időszak a december tizenötödiktől a karácsony beköszöntéséig terjedő rövid idő, a tulajdonképeni karácsonyi vásár.

December első hetében

ujsághirdetésben, kirakatban, belső-plakátokon a következőképen érvelünk: „Aki most vásárol be karácsonyra, kényelmesebben, meggondoltabban, nyugodtabban teheti, mintha mindent az utolsó napokra halaszt. „Bővebb, még teljes a választék, olcsóbb az ár, tehát: számtalan előnye van az idejében történő vásárlásnak!” „Teljesen felsze-

relt, dus választéku raktárral várjuk vevőinket a karácsonyt megelőző hetekben! Araink karácsony előtti drak!

Készpénz ajándékot

senki sem fogad el szívesen, de nem is adhatunk mindenkinek. Viszont sok esetben nehéz a megfelelő ajándék kiválasztása. Ilyen esetben kitűnően beválik a már sokszor alkalmazott utalvány-rendszer. Az üzletben csinos kiállítású utalvány árusítását is bevezethetjük, amelyet tesszészserinti árura válthat be később a megajándékozott. Ha a pénztárnál megfelelő szövegű táblát helyezünk el, amely a vevő figyelmét felhívja új rendszerünkre, bizonyosan sokan igénybe veszik majd ezt a praktikus és a készpénz-ajándékozással járó, néha kényelmetlen félreértés elkerülésére igen alkalmas, új berendezésünket.

„Az ajándékokat kívánatra dec. 24-én házhoz szállítjuk”

hirdeti egyik külföldi cég. Ez is igen jól bevált rendszer. Olyan ajándékot, ami gyermekeknek, háztartási alkalmazottnak van szánva, sok-

szor szívesen az üzletben hagyná a vevő, annál is inkább, mert nehezen lehet elrejtteni a gyermek mindent meglátó szeme elől. Tudjuk, hogy a karácsonyi ajándék okozta örömben nem kis része van a meglepetésnek és az ajándék-várásnak. Helyes tehát a cég elgondolása, amikor a vevőszolgálat egy új fajtájaként, a megvásárolt árukat december 21-ig az üzletben őrzi meg a vevő számára és csak az utolsó napon szállítja házhoz.

„A meg nem felelőt szívesen kicseréljük”

Nem állítjuk, hogy a karácsonyi ajándékok utólagos cserélése valami kellemes dolog lenne. De fontos, mert ha erre vállalkozunk, előre iz azt a bizonyosságot nyújtjuk a vevőnek, hogy amennyiben a vásárolt áru nem felel meg, minden további nélkül kicserélheti. Ez sok esetben megkönnyíti a vevő elhatározását. De nagyon ajánljuk, hogy a cserélési időt előre állapítsuk meg és ezt megfelelő helyen elhelyezett, feltűnő táblán hozzuk a vevőközönség tudomására: „*Meg nem felelő ajándékok kicserélését újévig készséggel vállaljuk!*” Ellenkező esetben a csere jelentékeny munkatöbbletet jelent. Ez a tábla sem zárja ki, hogy egyes vevők később is jelentkeznek majd kicserélésre váró ajándékkal. Az előzékeny kereskedő későbbi időpontban sem fogja a cserét megtagadni, de ez esetben már kivételes előzékenységet tanusít majd a vevővel szemben! A kivételes előzékenység pedig kivételes megbecsüléssel találkozik.

Mi van még hátra?

Senki sincs annyira önzetlen, hogy nem a saját üzlete számára kívánná a karácsonyi ajándék-vevők rohamát. De vajjon, felkészültünk-e már a rohamra?

Megfelelő választékunk van minden árucikkből? Elkészültek-e már karácsonyi kirakatterveink? Megbeszéltük már személyzetünkkel a karácsonyi vásár gyors és zavartalan lebonyolításának módját?

Hogy állunk a végső előkészületekkel?

Ha minden rendben van: úgy várjuk a vevőket! Ha még hiányzik valami: itt a tizenkettedik óra, hogy gondoskodjunk róla!

H y p e r o l
szájviztabletta
Ideális száj- és torokfertőtlenítő

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmáról. Az „Erdei Élet” eredeti rovata

Hideg van...

Ha a mi középeurópai mérsékelt éghajlatunk alatt csak -5 , vagy éppenséggel -10 fokig száll alá a hőmérő érzékeny higanyszála, mingyárt „kutya” hidegről beszélünk és dideregre menekülünk valami jó meleg helyre. Pedig ez a hőmérséklet még kelleme nyehre időnek tűnik föl a sarkvidék lakója előtt, aki hozzá van szokva a $20-40$ fokos hideghez is. Ugyanigy az egyenlítői vidékek lakója, ha nem is éppen hűvös, de jól elviselhető, sőt kívánatos hőmérsékletnek tartja azt a $+30$ Celsius fokot, amelytől mi pihegve verejtékezünk a nyári forróságban.

Mi okozza a téli hideget és a nyári meleget?

Mindenki tudja, hogy földünk egyetlen energiaforrása a nap. Hatalmas állócsillag — pedig nem is a legnagyobbak közül való —, amelynek átmérője $1,400,000$ kilométer (a földé $12,750$ km.). Ez a roppant tömeg csupa égő-izzó anyagból áll, amelynek hőmérséklete a felületen 6000 Celsius fok (a belsejében valószínűleg a sokszorosa ennek).

Hogy ez arettenetes tüztenger milyen óriási mennyiségű meleg-energiát fejleszt, azt megítélhetjük abból, hogy ennek a melegmennyiségnek az a parányi kis része, amely sugárzás alakjában a földre jut, elegendő lenne arra, hogy egy év alatt egy 40 méter vastag jégpáncélt olvasszon meg, ha ilyen jéggyűrű venné körül a földet. Pedig a két égitest közötti távolság kerekesszámmal 150 millió kilométer! Ha munkavégző egységbe számítjuk át a napnak a földre küldött hőmennyiségét, akkor 265 billió lóerőt kapunk.

És itt érkezünk el ahhoz a kérdéshez, amellyel most a téli hideg alkalmával foglalkozni akarunk. Ha ilyen roppant energiafőléssel dolgozó távfűtésünk van, az olvasó joggal teszi föl a kérdést, hogy miért nem oszlik meg egyenletesebben a kapott hőmennyiség? Miért kapunk belőle az egyik évszakban túl sokat, a másikban túl keveset, vagyis miért kell dideregnünk télen és verejtékeznünk nyáron?

A kérdésre megadja a választ annak a ténynek ismerete, hogy földünk forgási tengelye nem merőleges az ekliptikára, vagyis arra a

**Legszebben fest, tisztít, mos végülleg
új Krebsz kelmefestő, Aradon**

Bul. Reg. Ferdinand. Főútlelet: strada Eminescu (Fehér Kereszt érület)

sikra, amelynek mentén a föld egy év folyamán körüljárja a napot. Ez a forgási tengely ferde, 23 és fél fokkal hajlik a keringési síkra. Ez okozza, hogy a nappalok és éjszék nem egyforma hosszúak egész éven át és ugyancsak ez okozza az eltérő időjárási szakok, vagyis évszakok (tavasz, nyár, ősz, tél) váltakozását.

A mi északi féltekénken nyáron a föld forgási tengelye a nap felé irányul. Ez azt jelenti, hogy a meleget és világosságot hozó napsugarak merőlegesebben érik a föld felületét. Ne felejtjük el, hogy ezeknek a napsugaraknak, mielőtt a föld felületére érnek, előbb egy 150—200.000 méter vastag levegőrétegen kell áthaladnia. Ez a fölfelé erősen ritkuló, de mégis vastag levegőréteg annál többet enged át a napsugarak hőenergiájából, minél merőlegesebbre hatolnak át rajta, vagyis minél rövidebb utat tesznek meg a sugarak a levegőben. Már maga ez is elég lenne a nyár melegebb voltának megmagyarázására, de még valami fontos dolog járul hozzá: nyári napokon a napsütés tartama is sokkal hosszabb (11—15 óra), tehát a meleg fölgyülemlik, a rövid nyári éjszaka alatt (eső vagy zivatar eseteit leszámítva) nincs elég idő a lehülésre.

A tél

A télnek nevezett évszak folyamán a fönti viszonyoknak és helyzeteknek éppen a megfordítottját találjuk. A mi északi féltekénken a föld tengelye elfordul a naptól, tehát ennek sugarai nagyon ferdén hatolnak át a levegőrétegen s így jóval hosszabb utat tesznek meg benne, mint nyáron. A következmény, a levegő sok melegenergiát elnyel, illetve visszatart, kevesebb jut el a föld felületére.

Ugyanilyen fontos a másik tényező, hogy télen — mivel a nappalok jóval rövidebbek — a napsütés tartama is jóval rövidebb, csupán 9—12 óra (a legrövidebb téli napon, december 21-én csak nyolc és fél óra). Így hát gyengébben is süt a nap, meg rövidebb ideig is... nincs idő a fölmelegedésre. Amellett télen nem gyakori a ködös-felhős idő; így az idei 1933. év januárjában és februárjában alig volt napsütés. Nem természetes-e hát, hogy télen hideg van?

BELMONT

Rádió Chicago U. S. A.

1934 — 1935 új típusu

Egyen-, váltóáramu, univerzális, superheterodyn rádiókészülékek. — Az amerikai rádiótechnikai csodásalkotásai.

L e r a k a t :

K r a u s z Rádió Arad,
M i n o r i t a - p a l o t a .

VERES LÁSZLÓ Arad, Bul. Regele Ferdinand.

Romániai vezérképviselőt. **Vértes Vilmos** mérnök,
ARAD, Str. Cloșca No. 7.

Am van egy szerencsés csillagászati körülmény, amely némileg mégis enyhíti a tél szigorát. Fentebb azt mondtuk, hogy a föld kerek-számmal 150 (pontosan 149.5) millió kilométernyire van a naptól. Ez azonban csak középtérték, amely csupán tavasszal (március 21) és ősz-szel (szeptember 21) érvényes, azaz a tavaszi és őszi napéjegyenlőségek idején. Közben a föld-nap távolság 147 és 152 millió kilométer között ingadozik, még pedig szerencsénkre úgy, hogy június 21-én, tehát nyáron éri el a legnagyobb távolságot, viszont december 21-én, tehát télen, 5 millió kilométerrel közelebb vagyunk a naphoz, azaz ennyivel közelebről élvezzük a nagy kálvya melegét. Sajnos, ez csak kis mértékben enyhíti a tél szigorát, mert a döntő tényezők mégis a nap-sütés rövid tartama és napsugarak ferdesége.

Hidegség-sarkok

A fentiekből következik, hogy valamely helynek az éghajlata, tehát az átlagos hőmérséklete is, elsősorban a földrajzi fekvésétől függ,

Óvakodjunk a hamisítványoktól!

egy-egy hónapok középhőmérsékletei (Celsius fokokban) a következők: január -53, február -46, március -48, április -16, május 0, június +10, július +14, augusztus +6, szeptember -2, október -20, november -40, december -50. Ebből könnyen kiszámítható, hogy ennek a szerencsétlen helynek évi középhőmérséklete -20 fok. Pedig az északi szélesség 67.5 foka alatt fekszik, tehát nem közelebb a Sarkokhoz, mint például Anglia legészakibb szigetei. S lám, mégis laknak emberek itt is, mintha másutt már nem volna elegendő hely ezen a földön! —s—n

attól, hogy a hideg sarkvidékhez vagy a forró egyenlítő vidékhez fekszik-e közelebb, más szóval: hogyan kapja a napsugarakat. De más tényezők is fontosak: a tenger mindig enyhíti az éghajlatot, viszont szárazföld belsejében, vagy magas hegyek között mindig szélsőségesebb az idő-
járás.

Igen érdekes az, hogy amint a földnek vannak csillagászati vagy földrajzi sarkai és vannak mágneses sarkai (mert az iránytű nem egészen a földrajzi északi sarok felé mutat), úgy látszólag vannak hidegségsarkai is, vagyis olyan helyei, ahol a tél a földrajzi fekvéshez képest nagyon szigorú, a hőmérséklet rendellenesen alacsony. A föld északi féltékéjének ilyen hideg sarka látszólag Verchojanszk szibériai városka, ahol az

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

„A CSATA“

Fojtott, forrólevegőjű regények szerzője Claude Farrere, akinek minden művén erős erotika viharzik végig, anélkül azonban, hogy az bántó és pornografikus lenne.

Claude Farrere a ma írója, aki ismeri a huszadik század emberének idegéletét s írásaiban ezt tükrözi a lélekbuvár őszinteségével.

Regényeiben kissé dekadens emberek szerelmi élete tükröződik, néha naturalis képekkel tarkítva, de mindég a művész csalahatalan finomságába burkolózottan. A szerelem, leghatalmasabb emberi érzés problémáit boncolgatja, egy ember vivódásain keresztül azonban tömegeket láttat és gondolatai mindég általános képekbe kapcsolódnak.

A nagy és jelentékeny tömegsikert arató írónak leg-hiresebb regénye kétségtelenül „A csata”, melynek kere-tében előző írásainak alapgondolatát olyan magaslatokra emeli, hogy ezzel a regényével a világirodalom legkivá-lóbb íróinak sorába jutott. A szenzációs regény természetesen vonzó csemegéül szolgált a szindarabiróknak és filmrendezőknak, akik siettek a remek írás gondolati tartal-mát megfelelő keretek közé helyezni.

„A csata” legújabb filmváltozata, amely óriási közön-ségeket vonzott a világvárosok filmszínházaiba, diadal-útján Aradra is érkezett és a Central-moziban kerül

Női szövet és selyem különlegességek!

fémszálas, celofános, angora-
és duvetin szövetekben!

Férfiszövetekben óriási választék!

Serilana

Gyári lerakat!

Minorita-palota

Gyári árak!

bemutatóra. Az izgalmas cselekmény pazar tájfelvételek, hatásos rendezés egységesen kapcsolódnak egymásba és együttesen olyan keretet adnak Claude Farerre világhírű regényének, ami ezt a filmet aszezon ujdonságainak legjobbjai közé avatja. A regény tartalma alkalmat nyújt arra, hogy a film minél változatosabb legyen és csodálatos tájakat vonultasson el a nézők szeme előtt. Mint a cím elárulja, a film háborus történetet elevenít meg, lényegesen különbözik azonban a megszokott háborus filmektől. És ez a különbség nem csupán külsőségekben nyilvánul meg, hogy a lövészárkok megszokott ködös képei helyett ragyogó tengereket láthatunk, de élénk eltérés tapasztalható a történet tartalmában is. „A csata” ugyanis nem azt tárja elénk, amit mindenki tud, vagy legalább is elképzel: mi a háboru? — hanem azt fejtegeti, hogyan hat az emberre, az emberi lélek különböző érzéseire a hirtelen változás a megszokott keretektől kiszakító esemény: a csata.

A szereplők: Annabella Inkischinoff és Charles Boyer játéka méltó a remek regény meseszövéshöz. A film általában magasan felülemelkedik az átlagos filmek niveljén és olyan élményt nyújt, amit vonzóbb lehet elfelejteni.

Maigrolax- tea

kiváló hashajtó,

modern hölgyek súly-
szabályozója

Hasznos tudni,

hogy **Schmidthausser**
természetes

Igmándi

kesperüvize valódi áldás
gyomor- és bélbajosoknak

Hirdessen az
„ERDÉLYI ÉLET”-ben

Arad előkelő közönsége

GH. ILICA

cipőszalonjában, str. Románului (Bohus-p.) szerzi be cipőszükségletét
Orvosi rendelésre gyógycipők, betétek, ludtalp, bokasüllyedés és talp-süllyedés ellen
nagyon olcsó árban készülnek.

BÉLYEGZŐKET

olcsón, jól és azonnal készít **STAMPA** bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

MUZSAYNÁL

színházzal szemben. **Téli öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel

**Mindenemü könyv-
kötészeti** munkát vállalo-
lok a legolcsóbb árban, iz-
léses, díszes és praktikus
kivitelben

A. Mihailovicu

BCU Cluj / Central University Library
Arad, Kultur-palota

— A „REGGEL” —

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótá-
borának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

- ha** valaki előfizetni akar,
- ha** valakinek címváltozása van,
- ha** nem kapja a lapot,
- ha** a kézbesítő körül panasza van:

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhiv.-jához. Piața Pleșnei I Tel. 616

Téli angol és francia divatlapok
érkeztek a „REVÜ” SZALONBA

CSONT

elsőrendü uriszabósága, ARAD, Str. Eminescu 15.

Pénzfelvételeire — pecséttel ellátott hivatalos
nyugta ellenében; — csak fényképes igazol-
vánnyal rendelkező kiadóhivatali megbizot-
taink vannak feljogosítva.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
 Magyarországon 60 fil.
 Jugoszláviában 5 dinár
 Csehszlovákiában 4 c. k.
 Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetés egy évre: vállalatok-
 nak, nagykereskedőknek és kül-
 földre 1000, magánosoknak 600 lei

Orvosi hírek: hasábonként 50
 lei. Gyászjelentések: egész old-
 dal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

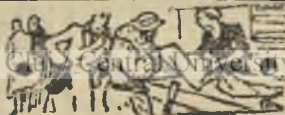
Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a ki-
 adóhivatalhoz küldendőek be, vagy bármelyik hirdető iroda útján is fel-
 adhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetés oldalon 6 lei, —
 négyzetem-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a
 sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 szá-
 zalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorzójel (x) van, fizetett
 közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: ARAD, Str. V. Goldiş 1. (Palatul B. Ro-
 mâneasca) Tel. 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig.

Kiadóhivatal és nyomda: Bulevardul Regele Ferdinand 5.

Csak az árak ol-
 csók, minőségeink
 változatlanul jók!

Csak az árak ol-
 csók, minőségeink
 változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruháza Arad, str. Bratianu 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és
 kabátujdonosságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. —
 A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. ooooooooo

Szőrmék, szőrmebundák

NEULÄNDER

szücsnél Arad, palatul Fischer Eliz

Bevásárlás előtt
 tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállí-
 tott árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és meg-
 bízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskola-
 öltönyökben. **ARAD, Színházépület.**

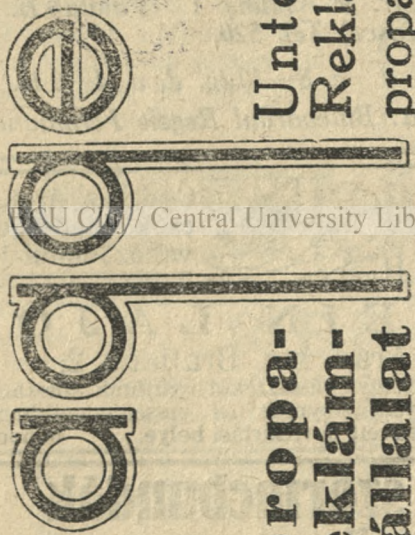
A jó reklám vevőt vonz

Legolcsóbb! — Legmegbízhatóbb! — Leggyorsabb!

Praktikus találmányok gyors értékesítése. Kereskedelmi és ipari társulások, küll- és belföldi képviselők közvetítése.

BUCUREȘTI,

ARAD, TIMIȘOARA, CLUJ, ORADEA, BRAȘOV, SATUMARE, CERNĂUȚI, IAȘI, CONSTANȚA, CRAIOVA

Reklám-propaganda és reklám-vállalat

Unternehmung für Reklame und Reklámpropaganda

Teljes felelősséggel vállaljuk — legolcsóbban és leggyorsabban, — bel- és küllöldi vállalatok gyártmányainak küll- és belföldi propagálását a létező összes reklámlehetőségek felhasználásával. Reklámhirdetéseket, hirdetések elhelyezését a leggyorsabb időn belül elhelyezünk bármely országban vagy városban: moziban, strandokon, villamosokon, autóbuszokon, pályaudvarokon, postahivatalokban, lapokban, uccai hirdetőoszlopokon, fürdőhelyeken, vasutakon és hajókon, szállodákban és kávéházakban, sporttelepeken és országutakon. Propagálunk rádió, körlevelek és röpcédulák útján, vállaljuk áruminták szétosztását. Reklám ügyekben díjtalanul adunk szaktanácsot, készítünk tervet és költségvetést. Egészen röviden: ajánlatunk révén megtakarítunk regegtesen elpazarolt időt, céltalanul kidobott pénzt és hiábavaló fejtörést, mert eredményteljes reklámpropagandát csak tapasztalatokban gazdag, elhivatott szakemberek fejthetnek ki.

Kérjen ajánlatot az erdélyi központtól: Arad, Palatul Banca Românească. — Telefon 52

Legolcsóbb! — Legmegbízhatóbb! — Leggyorsabb!